

UIT DE WIJKEN

DE BRAND IN PENSION MA VOGEL

Het hoekpand van pension De Vogel in de jaren '80, voor de rampzalige brand (foto Haags Gemeente-archief)

Het woonblok op de hoek van de Scheepmakersstraat en de Dintelstraat is nieuwer dan de huizen ernaast. Er is een sociaal pension gevestigd. Hier kunnen mensen met begeleiding en zorg op zichzelf wonen. Niets in deze omgeving wijst meer op de rampzalige brand die hier dertig jaar geleden heeft gewoed.

Ook in 1992 stond er een pension op de hoek van de Scheepmakersstraat en de Dintelstraat: pension De Vogel. Daar konden daklozen voor een lage prijs overnachten. Het had een goede naam. Pensionhoudster Anne, die bekend stond als Ma Vogel, had hart voor haar gasten. Haar pension, drie met elkaar verbonden panden, was afgekeurd door de brandweer. Maar het werd door de gemeente gedoogd omdat er in de reguliere opvang te weinig bedden waren. Op 16 september 1992 verbleven er ongeveer vijftig mensen. Die nacht gebeurde er iets vreselijks.

Rook en vuur

Een van de gasten was psychisch in de war en had bedreigd brand te stichten. Niemand geloofde dat zij dat echt zou doen. Maar 's nachts stak ze met behulp van benzine de vloerbedekking in haar kamer aan. Veel bewoners werden in hun slaap opgeschrikt door rook en vuur. Voor sommigen was er geen andere uitweg dan uit het raam te springen. Elf mensen kwamen om en er vielen dertien gewonden.

Nieuw pand

De vrouw die de brand had veroorzaakt werd veroordeeld tot tbs met dwangverpleging. Leden van een cameraploeg van

RTL4 kregen geldboetes omdat ze politie en brandweer hadden gehinderd tijdens het blussen. Ma Vogel, dochter Anita en de andere overlevenden werden tijdelijk opgevangen bij de Kesslerstichting. Later kreeg Ma de sleutel van een nieuw pand aan de Laan van Meerdervoort. In 1995 wilde pension De Vogel verhuizen naar een buurt in Scheveningen, maar de bewoners daar waren fel tegen en dreigden zelfs het pension in brand te zullen steken.

Toezicht verscherpt

De brand in pension De Vogel had veel gevolgen. Zo kwam er een onderzoek naar het gedoogbeleid van de gemeente. Leden van de Tweede Kamer stelden vragen over de brand, waarna in het hele land het toezicht op pensions werd verscherpt. Door de ramp kwam er in Den Haag meer aandacht voor dakloosheid. De gemeente ging investeren in opvang en begeleiding en ging mensen die dakloos dreigden te worden werk en woonruimte aanbieden.

Helaas, wie nu kijkt naar het grote aantal mensen dat in onze wijk noodgedwongen op straat slaapt, vraagt zich af of het wel genoeg is geweest. Dakloosheid is nog steeds een groot sociaal probleem.

Aart de Groot

Dit artikel verscheen eerder in het wijkblad van de Haagse Rivierenbuurt en Spuikwartier, *De WIJkrant* 3, jaargang 25, 10-2023.

Het huidige gebouw op de plek waar pension De Vogel eens dakloze mensen onderbracht (foto Steven Scholten)